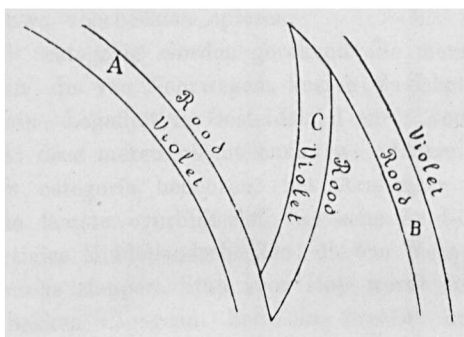

EEN MERKWAARDIGE REGENBOOG.

In November 1887 nam ik nabij Tjilatjap een merkwaardigen regenboog waar. Het was 's morgens 7 uur, toen wij van ons kampement te Goemilir naar het haven-emplacement te Tjilatjap spoorden. Wij zagen toen uit den trein, behalve de gewone bogen A en B, daar tusschen nog een derden boog C, overeenkomstig de schets.

De boog C was even helder als A; B was flauwer zooals gewoonlijk.

Het rood van C lag aan den buitenkant en de ligging was zoodanig, dat ik mij kon voorstellen, dat C eigenlijk het onderste gedeelte van A uitmaakte, dat door refractie een eind opgeheven scheen te zijn. Mogelijk was C afkomstig van eene afzonderlijke regenmassa op den achtergrond. Zonder breking der lichtstralen tusschen A en C zouden die bogen elkaar dan toch moeten bedekken.

Nadat wij in een klein half uur ongeveer 6 kilometer in zuidwestelijke richting hadden afgelegd, kwamen wij op het haven-emplacement aan, waar het verschijnsel nog steeds zichtbaar was, maar toen waren de drie bogen reeds zeer flauw geworden en verdwenen spoedig geheel.

Wij zagen de regenbogen in de richting van het eiland Noesa Kambangan, dat een smallen dicht begroeiden bergrug vormt, die door een zeeboezem van circa 600 meter breedte van den vasten oever is afgescheiden.

N A S C H R I F T.

Het hierboven beschreven verschijnsel, hoewel vrij zeldzaam, is gemakkelijk te verklaren. In 't »Album der Natuur'' 1889 afl. 10 bl. 315 heb ik de elkander snijdende regenbogen besproken. Ongelukigerwijze is de bovenstaande beschrijving niet volledig; namelijk is ten 1ste niet aangegeven of de snijding van de bogen A en C in den horizon plaats greep, en ten 2de is de datum niet vermeld, zoodat men den juisten stand der zon niet kan bepalen. De bogen A en B zijn de gewone regenbogen en C ontstaat, doordat de lichtstralen voor de breking in de waterbolletjes op een spiegelende vlakke zijn teruggekaatsd. Men heeft dan schijnbaar twee zonnen, bij welke zich regenbogen vormen. Waar die spiegelende vlakke gelegen kan zijn, kan ik, wegens mijne onbekendheid met de omstreken van Tjilatjap, niet opgeven. Had de waarneming plaats in het midden van November, dan zou de zon tusschen O. t. N. en O. N. O. staan, zoodat het genoemde vlak in deze richting tusschen den waarnemer en de zon moet gelegen zijn. Snijden de bogen A en C elkander niet in den horizon, dan ligt het terugkaatsende vlak hooger dan de zeeoppervlakte. Onderzoekt men hoe de kleuren in het verschijnsel geplaatst moeten zijn, dan vindt men, dat de opgave hier geheel mede overeenstemt.

Uit het verschijnsel blijkt verder, wegens de geringe ontwikkeling der beide gewone bogen, dat de wolk zeer smal was en zich waarschijnlijk in zuidelijke richting heeft verplaatst.

Dr. H. EKAMA.